

[Carl P. Jensen.]

tilfælde måtte anlægge et skøn over, om det drejede sig om en samfundstruende konflikt. Men realiteten vil simpelthen blive den, at man vil vente, at voldgiftsretten træder i funktion, og det, der navnlig vil være det afgørende, er den omstændighed, at parterne i en overenskomstforhandling på forhånd ville kunne betragte enhver mulighed for en konflikt som udelukket. Det vil påvirke forhandlingsviljen i en højst uheldig retning. På denne baggrund ville enhver kommende overenskomstforhandling blive en formalitet og ikke noget som helst andet. Ethvert rimeligt krav fra arbejderside ville blive afvist.

Nu ved jeg meget vel, at det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard overfor denne påstand kan hævde, at det er en formodning, der ikke har nogen bund i virkeligheden. Heroverfor vil jeg henvise bl. a. til det seneste eksempel, vi har haft, forårets landarbejderkonflikt. Forud for denne gik der lange og trange overenskomstforhandlinger, som ikke gav nogen som helst indrømmelse til landarbejderne, og da forligsmanden måtte opgive, blev spørgsmålet om overenskomstens fornyelse henvist til tvungen voldgift, netop det, man fra arbejdsgiverside havde forudset, og netop det, der dikterede arbejdsgivernes afvisende stilling. Vi fik den tvungne voldgift. Et stort apparat blev sat i gang med langvarig procedure, der krævede en betydelig indsats og et grundigt forarbejde af de to parter, men resultatet stod ikke i rimeligt forhold til anstrengelserne, og der er ingen, der i dag med rimelighed vil kunne påstå, at den trufne afgørelse vakte tilfredshed, tværtimod. Selvom vi fra arbejderside nærer respekt for retslige afgørelser, vakte i hvert fald denne afgørelse en stærk utilfredshed blandt de næsten $\frac{3}{4}$ million lønarbejdere indenfor organisationerne.

På lang sigt tjener det derfor ikke produktionslivets interesser, at man her tilsigter at skabe organer, der fremmer denne utilfredshed ved gennem tvangsforanstaltninger at skabe et modsætningsforhold mellem arbejdsmarkedets parter. Vi har aldrig lagt skjul på, at enhver form for frie forhandlinger for begge parter må forudsætte en vis form for pression overfor modparten, idet modvilje mod at give visse

indrømmelser indebærer mulighed for en åben konflikt. Jeg kunne forstå, at man ville fremsætte et forslag som dette, hvis man som baggrund kunne påvise, at de danske arbejderorganisationer gennem årene havde påført samfundet gentagne og langvarige arbejds konflikter eller optræk til arbejds konflikt som følge af forkastede mæglingforslag, der senere måtte forelægges for tinget. Der er imidlertid ingen, som med rimelighed kan påstå, at dansk fagbevægelse i noget tilfælde har vist en ansvarsløs indstilling, tværtimod. Dansk fagbevægelse har gang på gang udvist resignation, og den har aldrig villet en konflikt for konfliktens skyld. Derfor forekommer det mig, at alene fremsættelsen af dette forslag er en dårlig tak til fagbevægelsen, som man burde have forskånet den for.

Hvis vi havde den mindste tillid til, at voldgift i en interessetvist ville kunne løse noget som helst problem, havde vi også været så realistisk indstillet, at vi ville være med til at gøre et forsøg, men vi har kun bitre erfaringer. Jeg har nævnt et enkelt eksempel. Jeg kunne forsåvidt gøre det generelt ved at henvise til samtlige afgørelser af tilsvarende karakter, men jeg vil navnlig, ligesom den højtærede økonomi- og arbejdsminister, pege på de erfaringer, vi gjorde under besættelsens fem lange år. Dengang havde vi loven om arbejdsforhold, en lov, der kom til verden under ganske særlige forhold, hvor en åben interessekonflikt kunne have medført fremmed indblanding. De samvirkende Fagforbund bøjede sig for denne kendsgerning og gik med til den nødvendighed, det under disse forhold var at gennemføre loven, men det skete under den bestemte forudsætning, at den kun skulle gælde, så længe besættelsen varede. Fra de ca. 5 år, vi havde denne lov, har vi kun de dårligste erfaringer netop i retning af det, jeg her har nævnt; der er nu hængt 10 år siden lovens ophævelse, men det er en kendsgerning, at den har sat spor i den overenskomstmæssige udvikling, som endnu ikke helt er udslettet.

Nu har man i bemærkningerne anført, at forslaget bygger på den opfattelse, at uvildige mænd skal kunne bygge en afgørelse på, som det hedder, ret og billighed, men det forekommer mig, at forslaget ikke giver nogen som helst mulighed for at nå dette